

Getuigenis en motivatie

Ik ben loslopend wild, behoor noch tot een parochie, noch tot een gemeenschap en toch voel ik mij 300% christen. Ik ben mijn eigen queeste gegaan, heb mijn eigen zoektocht doorlopen, cursussen gevolgd, gebabbeld met een hoop interessante mensen en veel boeken gelezen. Na verloop van een tiental jaren zoeken, vond ik langzamerhand rust en kregen mijn ideeën vastere vorm en dan heb ik er maar een boekje over geschreven: *'Een frisse kijk op religiositeit'*.

Religiositeit definieer ik als de eigenheid van de mens, zijn kracht, zijn mogelijkheid om zijn religieuze ervaring aan te boren. Religiositeit is een adaptatie in het evolutieproces, wat wil zeggen dat het diep verankerd zit in onze genen omdat deze eigenschap voordelig was om te overleven. Eén van de belangrijkste, zo niet het belangrijkste verschil met dieren is dat de mens globaal genomen zich bewust is dat hij een bewustzijn heeft en dieren zijn zich dat niet bewust. Ook dieren kunnen blij en verdrietig zijn, pijn hebben, verbanden leggen, zich dingen herinneren enz.. Maar de mens kan dit bewust doen. De mens kan zichzelf beoordelen, afzien van een minderwaardigheidscomplex of trots zijn op zijn prestaties. Een dergelijke bewustzijnsverruiming houdt echter in dat hij zich zorgen kan maken over de toekomst, dat hij weet dat ook ziekte, ouderdom, moeten loslaten, rouw en dood zijn deel zullen zijn. Deze gedachten zijn dodelijk mocht hij niet de gave ontwikkeld hebben om daarmee om te gaan, en dat is de gave van religiositeit. De mens is in staat om al dan niet bewust een religieuze ervaring op te wekken, een totaalervaring, een intense ervaring van verbondenheid met alles en iedereen die zo diep gaat dat hij zich één voelt met zijn omgeving en met de anderen. De pijnen van de anderen ervaart hij als de zijne en de vreugde van de andere evenzo.

Die religiositeit is een adaptatie, de religieuze ervaring is een hersenproces. Goddank hebben we hersenen, want zonder zouden we het goddelijke niet kunnen ervaren. We hebben ook vele andere gaven. We kunnen praten, schilderen, wetenschap bedrijven, poëzie schrijven, ga maar door, maar al die eigenschappen moeten ontwikkeld, ingeoeffend en onderhouden worden. En religiositeit laten bloeien in deze seculiere maatschappij is geen sinecure. De religieuze ervaring wordt getriggerd, in gang gezet door allerlei rituelen die religies al sinds eeuwen beoefenen en/of door de bewondering of adoratie van een godsbeeld en dat kan zowel een almachtige vader als een prachtige zonsongang zijn. Alle beelden die wij mensen ons van God vormen zijn hersenspinsels, krijgen gestalte in onze hersenen met alle beperkingen vandien. En die hersenspinsels zijn zeer waardevol, want ze zetten een religieuze ervaring in gang die ons leven gelukkig(er) maakt. Hoe miniem de verschillen soms ook zijn, niemand heeft hetzelfde godsbeeld. Maar het blijft een beeld van God, want God zelf is onnoembaar, onkenbaar. Wat wij menen te weten over God hebben wij, mensen, zelf gefantaseerd. Laat ons dan ook ophouden om over God te praten alsof we weten waarover we praten. Niet omdat het geen zinvolle discussie kan zijn, maar wel omdat er op het religieuze vlak belangrijker dingen te doen zijn: hoe kunnen we in deze postmoderne tijd Jan modaal een religie aanreiken die voldoende eigentijds is zodat hij behapbaar is, zodat de mensen er iets aan hebben om gelukkig(er) door het leven te gaan.

Het is eigen aan de postmoderne tijd dat de waarheid gefragmenteerd is. Het is het einde van de grote verhalen. Niemand, noch Kerk, noch vakbond of universiteit bevat de totaliteit aan waarheid. Meer en meer mensen beseffen dat de waarheid ergens in het midden ligt. De uitdrukking van geloofsbeleving is individueel en kan zeer verschillend zijn, maar toch tekenen zich grosso modo twee groepen af. Enerzijds hebben we de religies waar een waarheid van boven geponeerd wordt. Een opperwezen die zijn volk beveelt God te eren en elkaar graag te zien. Het is een opdracht en wie hem goed opvolgt wordt beloond. Anderzijds kan je het goddelijke ook in de mens zelf zien en als die

mens in harmonie leeft, dan straalt dit goddelijke naar buiten en dan ziet hij de andere net zo graag als zichzelf. En daar is geen verdienste aan verbonden. Om in harmonie met jezelf te leven, moet je jezelf kennen en dat is niet gemakkelijk, maar vele religies reiken rituelen en oefeningen aan. Denken we bvb. aan meditatie in het boeddhisme, maar ook in het christendom. De ene vorm van religie is niet beter dan de andere, want elke religie die al was het maar één mens gelukkig(er) laat zijn, is heel waardevol. De religieuze mens zoekt een uitdrukkingsvorm die hem past met een godsbeeld dat hem toelaat gelukkig(er) te zijn.

Het is mijn overtuiging dat we, ongeacht ons godsbeeld, samen Kerk kunnen vormen in onze Vlaamse traditie, wanneer we de figuur van Christus centraal stellen. Voor de ene zal het een historische figuur zijn, een mens van vlees en bloed met een geniale religiositeit, die zijn medemensen op het religieuze vlak kon begeistere. Voor de andere zal hij de zoon van God zijn, voor ons mens geworden, en op wiens appel we de naaste graag zien. Voor een derde zal hij misschien nog een andere invulling krijgen, maar rondom Jezus kunnen we samen een eigentijdse Kerk vormen. En die hebben we zo broodnodig in deze hectische maatschappij, waar het draagvlak van zoveel mensen angstwekkend gedaald is.

Door de vele contacten die ik ondertussen opgebouwd heb, stel ik vast dat een vrij groot aantal mensen in Vlaanderen individueel op zoek gaan en uiteindelijk rust vinden in een voor hen bevredigende en werkbare religiositeit. Wat betekent dat ze als 'gelovige' vertrouwen hebben in het leven, dankbaar zijn voor het leven, ondanks de tegenslagen - hoe klein of hoe groot ook - die als vanzelfsprekend ook bij dit leven horen. Vanuit hun religieuze bezieling bekijken ze de wereld rondom hen en handelen ernaar, wat de ene keer al beter lukt dan de andere keer. Daarom blijven we mensen. Mijn klein verdriet is de vaststelling dat hun religieuze kennis niet uitdijt, want er zijn zoveel mensen die niet kunnen of niet willen de lange weg gaan van individueel zoeken, maar toch baat zouden hebben bij een beleving van religiositeit. En bij de Kerk vinden ze ook geen eigentijds verhaal, wel integendeel.

Daar ligt mijn engagement, daartoe voel ik mij geroepen, een eigentijds christelijk geloofsverhaal brengen dat niet botst met de huidige kennis en ervaring. Maar als individu is dit niet haalbaar en gelukkig kwam ik op het juiste moment de juiste mensen tegen en mocht ik meehelpen om het **Beziel Verband** op te richten. Ik vind mij terug in hun Mission Statement die begint met: *We zijn ervan overtuigd dat het christelijk geloofsverhaal een eigen en onmisbare bijdrage levert aan het welzijn van mensen...en verder ...hangt onze geloofwaardigheid af van onze dialoog met de verworvenheden van de hedendaagse filosofie en wetenschap.* En wat zo mogelijk nog meer aanspreekt: *Het beziel verband bundelt krachten...om nieuwe wegen te zoeken, ze te helpen ontwikkelen en ze zichtbaar te maken om zodoende een **perspectiefwissel** mogelijk te maken van kerk-zijn in Vlaanderen.*

Alsof het op mijn lijf geschreven staat. Daar ga ik voor.

Johan Bergé.